

**ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ
імені ГЕРОЇВ КРУТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Військового інституту
телекомунікацій та інформатизації

полковник

Є. СТЕПАНЕНКО

“ _____ ” _____ 2019 року

**ПРАВИЛА ПРИЙОМУ
громадян України для навчання
за програмою підготовки офіцерів запасу
на кафедрі військової підготовки
Військового інституту телекомунікацій
та інформатизації ім. Героїв Крут**

Київ 2019

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дане Положення розроблено на підставі вимог Законів України “Про вищу освіту”, “Про військовий обов’язок і військову службу”, постанови Кабінету Міністрів України від 1 лютого 2012 року № 48 “Про затвердження порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу” (зі змінами), Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, затвердженої наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 14 грудня 2015 р. № 719/1289 (у редакції наказу Міністерства оборони України, Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2019 року № 316/ 833).

1.1. Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (далі – Інститут) здійснює підготовку громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу за сімома військово-обліковими спеціальностями:

1. Організація захисту інформації та кібернетична безпека в інформаційно-комунікаційних системах (*державне замовлення*).
2. Застосування змішаних з’єднань, військових частин і підрозділів зв’язку (крім підрозділів і військових частин зв’язку та радіотехнічного забезпечення авіації).
3. Організація морально-психологічного забезпечення військ (сил).
4. Експлуатація та ремонт наземної апаратури радіозв’язку різної потужності.
5. Математичне та програмне забезпечення функціонування автоматизованих систем.
6. Технічне забезпечення функціонування автоматизованих систем управління.
7. Експлуатація та ремонт автомобільної техніки та її аналогів.

Громадяни проходять військову підготовку за державним замовленням за рахунок державного бюджету, передбачених на утримання Збройних Сил України та інших військових формувань, або за рахунок коштів, які надходять від фізичних осіб як плата за послуги у галузі вищої освіти, пов’язані з військовою підготовкою.

1.2. Прийом громадян України до Інституту для навчання на всі військово-облікові спеціальності здійснюється за конкурсом.

1.3. Громадянам України, які мають освітній ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, пройшли повний курс військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, склали встановлені іспити та атестовані до офіцерського складу, присвоюється відповідне первинне військове звання офіцера запасу. У разі потреби вони за наказом Міністра оборони України підлягають призову для проходження військової служби осіб офіцерського складу або за їх бажанням можуть бути прийняті на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу.

2. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ОСВІТИ КАНДИДАТІВ НА НАВЧАННЯ

2.1. Військову підготовку за програмою підготовки офіцерів (далі – Військова підготовка) на добровільних засадах проходять громадяни України, які мають або здобувають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, придатні до військової служби за станом здоров'я та морально-діловими якостями.

Жінки залучаються до Військової підготовки за військово-обліковими спеціальностями для заміщення військових посад згідно з Переліком, затвердженим наказом Міністра оборони України від 20 червня 2012 року № 412/дск (зі змінами), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16 липня 2012 року за № 1191/21503.

3. СТРОКИ ПРИЙОМУ ЗАЯВ І ДОКУМЕНТІВ, ВІДБОРУ НА НАВЧАННЯ, ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ ТА ЗАРАХУВАННЯ НА НАВЧАННЯ

3.1. Прийом заяв та документів, відбір кандидатів, вступні випробування, конкурсний відбір та зарахування на навчання проводиться в такі строки:

№ п/з	Етапи вступної кампанії	Строки проведення
1.	Початок прийому документів	1 березня 2020 року
2.	Проведення конкурсного відбору	з 14 квітня
3.	Оголошення результатів	з 27 – 30 травня 2020 року з 1 – 6 червня 2020 року
4.	Підготовка проекту наказу про зарахування громадян для проходження військової підготовки	до 10 серпня 2020 року

3.2. Організація та проведення конкурсного відбору покладається на відбіркову комісію Інституту, склад якої затверджується наказом начальника інституту не пізніше ніж за два місяці до початку конкурсного відбору.

До складу відбіркової комісії не можуть входити особи, близькі родичі яких вступають до Інституту для проходження військової підготовки у поточному році.

До складу відбіркової комісії входять голова, секретар, голови підкомісій та члени відбіркової комісії.

Відбіркова комісія складається з таких підкомісій:

підкомісія з оцінки рівня успішності навчання, допризовної підготовки громадян;

підкомісія з професійного психологічного відбору;

підкомісія з оцінки рівня фізичної підготовки.

На відбіркову комісію покладаються такі функції:

визначення строків приймання документів від громадян, які виявили бажання проходити військову підготовку та їх розгляд;

визначення придатності до військової служби за висновком військово-лікарської комісії;

організація професійного психологічного відбору громадян;

оцінка рівня успішності навчання здобувачів вищої освіти;

оцінка рівня результатів навчання громадян у ЗВО;

оцінка рівня фізичної підготовки громадян;

оцінка засвоєння громадянами програми допризовної підготовки;

формування списку громадян відповідно до їх рейтингу за результатами конкурсного відбору (окремо за кожною військово-обліковою спеціальністю);

розроблення проекту наказу начальника інституту про зарахування громадян для проходження військової підготовки.

3.3. Не пізніше ніж за два місяці до початку конкурсного відбору начальник інституту організовує інформування громадян про строки та порядок прийому документів і проведення конкурсного відбору громадян для проходження військової підготовки шляхом розміщення на інформаційних стендах відбіркової комісії та на веб-сторінці військового інституту.

3.4. Зарахування громадян для проходження військової підготовки здійснюється за результатами конкурсного відбору та медичного огляду військово-лікарськими комісіями.

Медичний огляд військово-лікарськими комісіями районних (міських) військових комісаріатів громадяни проходять за місцем перебування на військовому обліку (реєстрації).

Придатність жінок до військової служби визначається за результатами медичного огляду військово-лікарськими комісіями військових комісаріатів за місцем проживання (навчання).

Медичний огляд проводиться за направленням від Інституту, зразок якого наведено у додатку № 4.

3.5. Здобувачі вищої освіти, які виявили бажання проходити військову підготовку, подають заяву (зразок якої наведено у додатку № 5.1) на ім'я декана факультету закладу вищої освіти (ЗВО), у якому вони здобувають відповідний ступінь вищої освіти, копію посвідчення про приписку до призовної дільниці (для осіб чоловічої статі), довідки про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків та копію першої сторінки паспорта громадянина України.

Затверджені ректорами ЗВО списки здобувачів вищої освіти, їх заяви та узагальнені відомості про підсумки складання здобувачами вищої освіти екзаменів за попередні курси навчання направляються для розгляду до відбіркової комісії військового інституту.

Громадяни, які вже мають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра та виявили бажання проходити військову підготовку, подають заяву (зразок якої наведено у додатку № 5.2) на ім'я голови відбіркової комісії разом із копіями посвідчення про приписку до призовної дільниці (для осіб чоловічої статі), першої сторінки паспорта громадянина України, документа про вищу освіту та додатка до нього.

Заява містить такі відомості:

прізвище, ім'я та по батькові громадянина;

номер навчальної групи, назва факультету та ЗВО, у якому громадянин здобуває вищу освіту, форма навчання – очна (денна, вечірня) або заочна (дистанційна);

інформація про здобутий або той, що здобувається громадянином, ступінь вищої освіти, галузь знань, спеціальність та спеціалізацію;

придатність до проходження військової служби за станом здоров'я;

інформація про проходження військової служби;

мотивація громадянина щодо проходження військової підготовки та його зобов'язання про виконання вимог, що ставляться до громадян під час проходження військової підготовки.

3.6. Відбіркова комісія узагальнює отримані списки здобувачів вищої освіти, заяви громадян та розподіляє їх на групи для участі в конкурсному відборі.

Розподіл громадян на групи здійснюється з урахуванням відповідності спеціальностей, які вони мають або здобувають у ЗВО, військово-обліковій спеціальності, за якою здійснюється підготовка офіцерів запасу.

Списки учасників конкурсного відбору кожної групи підписуються секретарем і затверджуються головою відбіркової комісії. Зазначені списки та розклад вступних випробувань доводяться до громадян не пізніше ніж за 2 тижні до початку конкурсного відбору шляхом розміщення на інформаційних стендах відбіркової комісії та на веб-сторінці військового інституту.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Під час проходження конкурсного відбору кандидат для проходження військової підготовки повинен мати при собі паспорт громадянина України та приписне свідоцтво. Без наявності зазначених документів кандидат не допускається до участі в конкурсному відборі.

Відбіркова комісія здійснює:

- оцінку рівня успішності навчання, допризовної підготовки громадян;
- професійний психологічний відбір;
- оцінку рівня фізичної підготовки.

5.1. Оцінка рівня успішності навчання кандидатів

Рівень успішності навчання здобувача вищої освіти оцінюється в балах за результатами складання ним підсумкового контролю у ЗВО за семестри, які передують початку військової підготовки та визначається, як середнє

арифметичне значення всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок, переведених у 100-бальну шкалу.

Рівень результатів завершення навчання громадян, які вже мають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, оцінюється в балах і визначається, як середнє арифметичне значення всіх отриманих громадянином оцінок із додатка до документа про вищу освіту, переведених у 100-бальну шкалу.

Переведення у 100-бальну шкалу здійснюється відповідно до системи переведення оцінок з навчальних дисциплін у 100-бальну шкалу.

СИСТЕМА

переведення оцінок з навчальних дисциплін у 100-бальну шкалу

Громадянам, яким у поданих ними документах оцінки з навчальних дисциплін визначені за ECTS-рейтингом (А – Е), переведення у 100-бальну шкалу здійснюється таким чином:

Таблиця 1

ECTS-рейтинг	100-бальна шкала
А	100
В	90
С	80
Д	70
Е	60

Громадянам, яким у поданих ними документах оцінки з навчальних дисциплін визначені за 4-бальною та 2-бальною шкалою, переведення у 100-бальну шкалу здійснюється таким чином:

Таблиця 2

Оцінка у 4-бальній шкалі	100-бальна шкала
відмінно (5)	100
добре (4)	80
задовільно (3)	60

Таблиця 3

Оцінка у 2-бальній шкалі	100-бальна шкала
зараховано	60

Результат оцінки рівня успішності вказується у графі 3 Відомості (додаток 6).

5.2. Визначення рівня знань з допризовної підготовки

5.2.1. З метою визначення рівня знань з допризовної підготовки, підкомісія з оцінки рівня успішності навчання, допризовної підготовки громадян проводить тестування громадян, яке складається з 5 завдань у письмовій формі та з 5 завдань з практичного виконання нормативів (прийомів). Кількість балів за кожне завдання тестування складає 10 балів, максимальна кількість балів – 100. Громадяни, які під час тестування набрали менше 50 % (менше 50 балів) максимальної кількості балів, виключаються зі списків кандидатів на зарахування для проходження військової підготовки.

Перелік завдань розробляється на кафедрі військової підготовки і затверджується начальником військового інституту.

Результат указується у графі 4 Відомості (додаток 6).

5.2.2. Письмова форма оцінюється за результатами тестування за наступними розділами: перевіряється зріз знань з історії України та Збройних Сил України, знання законів, які регламентують службу в Збройних Силах України; статuti Збройних Сил України – в обсязі програми допризовної підготовки, що вивчається в загальноосвітній школі; вогнева підготовка включає теоретичні знання з ТТХ і будови стрілецької зброї, ручних гранат та положень курсу стрільби; тактична підготовка охоплює розділи основних видів бою та вмінь діяти в наступі та обороні у складі відділення; основи військової топографії – перевіряється зріз знань щодо основних положень орієнтування на місцевості та знання термінів з військової топографії.

5.2.3. Письмове тестування визначення рівня знань з допризовної підготовки проводиться в наступному порядку:

перед початком тестування група кандидатів на навчання перевіряється за списком головою підкомісії;

після чого кандидат отримує чистий бланк письмового тестування з допризовної підготовки (додаток 7) та обирає білет з питаннями. Під час проведення тестування дозволяється брати тільки один білет;

по закінченні відведеного часу кандидат здає письмову роботу членам підкомісії.

5.2.4. Письмове тестування з програми допризовної підготовки проводиться в навчальних класах. Для відповіді на питання тестових письмових завдань відводиться 20 хвилин. Громадянам не дозволяється користуватись навчальними посібниками, довідниками та іншими матеріалами.

5.2.5. Письмове тестування виконуються на окремих бланках, де недопустимі будь-які умовні помітки. Кількість бланків письмового тестування на групу повинна перевищувати кількість кандидатів у групі на 10-20%.

У випадку використання кандидатом на навчання під час випробування сторонніх джерел інформації (в тому числі підказування) він відсторонюється від участі у тестуванні. На його роботі екзаменатор вказує причину відсторонення та час. При перевірці такої роботи виставляється незадовільна оцінка незалежно від обсягу і змісту написаного.

5.2.6. Результати письмового тестування оголошують кандидатам на навчання після перевірки письмових робіт у день оголошення результатів конкурсного відбору відповідно до графіку.

5.2.7. Порядок оцінювання теоретичних знань визначення рівня знань з допризовної підготовки:

кількість балів за кожне завдання з тестування 10 балів, максимальна кількість балів - 50.

Результати теоретичної частини оцінюються таким чином:

“10” – якщо громадянин правильно обрав варіант відповіді;

“0” – якщо громадянин дав неправильну відповідь на поставлене питання.

Підсумковий бал за теоретичну частину (максимальна кількість балів – 50) випробування виводиться, як сума балів за 5-ма теоретичними завданнями та заноситься у бланк відомості (додаток № 6 до Положення).

5.2.8. Перевірка практичної частини визначення рівня знань з допризовної підготовки складається з виконання стройових прийомів на плацу.

5.2.9. Визначення рівня знань (практичної частини) з допризовної підготовки проводиться в наступному порядку:

перед початком оцінювання кандидатів на навчання викладач шикуює їх в дві шеренги, подає команду: “Перша шеренга, два кроки вперед кроком - РУШ” і перевіряє зовнішній вигляд. Якщо кандидат має неохайний зовнішній вигляд (неголений, нестрижений, має неprasований брудний одяг) – загальний бал знижується на десять балів.

Під час складання практичної частини з програми допризовної підготовки підлягають оцінці п’ять основних стройових прийомів, а саме:

- стройове положення, стройовий крок;
- вихід із строю та повернення в стрій;
- повороти на місці та під час руху;
- виконання військового вітання;
- підхід до начальника та відхід від нього.

5.2.10. Техніка виконання кожного стройового прийому оцінюється:

у десять балів, якщо прийом виконано чітко, без напруги, впевнено та в суворій відповідності з вимогами Стройового статуту ЗСУ;

у вісім балів, якщо прийом виконано чітко, без напруги, відповідно до вимог Стройового статуту ЗСУ, але при цьому була допущена хоча б одна помилка;

у шість балів, якщо прийом виконано відповідно до вимог Стройового статуту ЗСУ, але недостатньо чітко, з напругою та при його виконанні була допущена одна помилка;

у чотири бали, якщо прийом виконано не за статутом або допущено дві помилки;

у два бали, якщо прийом виконано не за статутом або допущено більше двох помилок.

Результати оцінювання практичної частини випробування з допризовної підготовки заносяться у відомість. Підсумковий бал (максимальна кількість балів – 50) за випробування з практичної частини виводиться, як сума балів за 5 практичних завдань (додаток № 6 до Положення).

5.2.11. Загальна кількість балів кожного кандидата на навчання за випробування з допризовної підготовки виводиться, як сума балів за підсумковими балами практичної та теоретичної частин та заноситься у бланк відомості, яка затверджується головою відбіркової комісії та здається секретарю відбіркової комісії (додаток № 8). Ці дані записуються також у графу 4 відомості додаток № 6 до Положення.

5.2.12. *Перелік питань:*

Розділ 1. Збройні Сили України на захисті Вітчизни

1. Як називається сукупність керівних принципів, воєнно-політичних, воєнно-стратегічних, воєнно-економічних і військово-технічних поглядів на забезпечення воєнної безпеки держави?
2. На основі яких державних документів організуються та функціонують Збройні Сили України?
3. Хто здійснює загальне керівництво Збройними Силами України?
4. Хто здійснює безпосереднє керівництво Збройними Силами України?
5. Ким затверджено Статути Збройних Сил України?
6. Коли були створені Збройні Сили України?
7. Призначення Збройних Сил України.
8. Види Збройних Сил України та їх призначення.
9. Структура Повітряних Сил Збройних Сил України.
10. Структура Військово-Морських Сил Збройних Сил України.
11. Структура Сухопутних військ Збройних Сил України.
12. З кого складається особовий склад Збройних Сил України?

13. Походження Військової присяги, Бойового прапора та інших відзнак України.
Коли відзначається святкування дня Державного прапора України?
14. Хто повинен приймати Військову присягу на вірність Українському народові?
15. Хто має право проходити військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу?
16. Види військової служби в Україні.
17. У якому віці громадяни України можуть бути призвані на військову службу?
18. Як називалося постійне регулярне військо періоду Київської Русі?
19. Скільки походів на Болгарію здійснив князь Святослав Хоробрий?
20. У якому році було остаточно ліквідовано Запорізьку Січ?
21. У якому році було створено Українську повстанську армію?
22. У якому році була розпочата Друга світова війна?
23. Дата закінчення Другої світової війни.
24. Що таке міжнародне гуманітарне право?
25. Хто приймає рішення про використання українських збройних формувань у складі миротворчих сил ООН?

Розділ 2. Статуту Збройних Сил України

1. Військові звання Збройних Сил України.
2. Військовослужбовці та стосунки між ними.
3. Що таке підрозділ?
4. Що таке військова частина?
5. Хто такі прямі начальники?
6. Хто такі безпосередні начальники?
7. Кому повинен доповісти військовослужбовець про виконання отриманого наказу?
8. Що визначає старшинство одного військовослужбовця по відношенню до іншого військовослужбовця згідно з вимогами Статуту внутрішньої служби?
9. Коли і де не віддається військове вітання?

10. Хто з військовослужбовців за рівних посад може бути старшим?
11. Хто з військовослужбовців із рівним званням може бути старшим?
12. При зустрічі військовослужбовців на вулиці або в приміщенні у званнях “капітан” і “майор” хто першим повинен віддати військове вітання?
13. Як звертаються військовослужбовці до старшого начальника в присутності безпосереднього начальника?
14. Хто має право звільнити солдатів і сержантів із розташування роти?
15. Хто веде порядок звільнення військовослужбовців у відділенні?
16. Що таке розпорядок дня військової частини?
17. Яку зачіску дозволяється мати військовослужбовцям строкової служби?
18. Що таке добовий наряд?
19. Призначення добового наряду військової частини.
20. Склад добового наряду роти.
21. Хто може бути призначений черговим роти?
22. Кому підпорядковується добовий наряд роти?
23. Кому доповідає черговий роти про прибуття до роти командира полку?
24. Що повинен робити днювальний роти, коли до роти прибувають офіцери або прапорщики інших підрозділів?
25. Як встановлюються ліжка в спальному приміщенні роти?
26. Що таке ранковий огляд?
27. Що підлягає перевірці під час проведення ранкового огляду?
28. Що таке вечірня перевірка?
29. Що відбувається на вечірній перевірці?
30. Що таке військова дисципліна?
31. Яку відповідальність несе військовослужбовець за вчинене правопорушення?
32. Що таке заохочення?
33. Що таке стягнення?
34. Що таке варта?

35. Хто такий вартовий?
36. Хто такий чатовий?
37. Що забороняється чатовому?
38. Кому підпорядковується чатовий?
39. Що таке пост?
40. Хто має право змінити або зняти чатового?
41. При виникненні пожежі на посту як повинен діяти чатовий?
42. Що повинен робити чатовий у разі раптового захворювання?
43. У яких випадках чатовим застосовується зброя без попередження?
44. Які команди та в якій послідовності застосовуються до осіб, які наближаються до посту?

Розділ 3. Вогнева підготовка

1. Що таке постріл?
2. На скільки періодів поділяється постріл?
3. Що таке калібр?
4. Що таке початкова швидкість кулі?
5. Що таке прицільна відстань?
6. Що таке бойова швидкострільність?
7. Що таке темп стрільби?
8. Що таке траєкторія?
9. Види траєкторії.
10. Що таке прямий постріл?
11. Що називається прикритим простором?
12. Що називається “мертвим” простором?
13. Що називається простором, що вражається?
14. Що називається віддачею?
15. Що таке куля?
16. Що таке гільза?

17. Для чого потрібен порох в патроні?
18. Для чого потрібен капсуль в патроні?
19. З чого складається патрон?
20. Призначення автомата АК-74.
21. Призначення ствола стрілецької зброї.
22. Скільки нарізів у стволі автомата АК-74?
23. Для чого потрібні нарізи в середині каналу ствола стрілецької зброї?
24. Призначення прицільних пристосувань стрілецької зброї.
25. Призначення ствольної коробки автомата АК-74.
26. Призначення кришки ствольної коробки автомата АК-74.
27. Призначення зворотного механізму автомата АК-74.
28. Призначення затворної рами автомата АК-74.
29. Призначення затвора стрілецької зброї.
30. Призначення ударно-спускового механізму автомата АК-74.
31. Призначення багнета.
32. Призначення шомпола.
33. Призначення затворної рами з газовим поршнем.
34. Призначення приклада автомата АК-74.
31. Призначення багнета.
32. Призначення шомпола.
33. Призначення затворної рами з газовим поршнем.
34. Призначення приклада автомата АК-74.
31. Призначення багнета.
32. Призначення шомпола.
33. Призначення затворної рами з газовим поршнем.
34. Призначення приклада автомата АК-74.
37. Чи можна прицілюватися в мішень, якщо біля мішені знаходяться люди?
38. Чи можна незаряджену зброю направляти на людей?

39. Чи можна самостійно заряджати зброю?
40. Чи можна самостійно розряджати зброю?

Розділ 4. Тактична підготовка

1. Що таке загальновійськовий бій?
2. Види загальновійськового бою.
3. Мета оборони.
4. Мета наступу.
5. Що називається атакою?
6. Що називається контратакою?
7. Що називається фронтом?
8. Що називається флангом?
9. Що називається тилом?
10. Види маневру підрозділами.
11. Що називається охоптом?
12. Що називається обходом?
13. Що називається відходом?
14. Види маневру вогнем.
15. Що називається фронтальним вогнем?
16. Що називається фланговим вогнем?
17. Що називається перехресним вогнем?
18. Що називається кинджальним вогнем?
19. Що називається зосередженим вогнем?
20. Що таке бойовий порядок підрозділу в загальновійськовому бою?
21. Які бувають бойові порядки підрозділів у загальновійськовому бою?
22. Які бувають бойові порядки підрозділів у наступі?
23. Який інтервал між військовослужбовцями механізованого відділення під час наступу?

24. Який інтервал між військовослужбовцями механізованого відділення під час оборони?
25. Які бувають бойові порядки підрозділів в обороні?
26. Що обороняє механізоване відділення?
27. Що обороняє механізований взвод?
28. Який фронт наступу механізованого відділення?
29. Який фронт наступу механізованого взводу?
30. Якщо танк знаходиться на відстані 10 метрів, яким видом зброї його можна знищити?
31. Якщо танк знаходиться на відстані 100 метрів, яким видом зброї його можна знищити?
32. Якщо танк знаходиться на відстані 300 метрів, яким видом зброї його можна знищити?
33. Що таке бруствер окопу?
34. Яка висота бруствера окопу для стрільби лежачи?
35. Яка глибина окопу для стрільби лежачи?
36. Яка висота бруствера окопу для стрільби стоячи?
37. Яка глибина окопу для стрільби стоячи?
38. З якою метою здійснюється переповзання на полі бою?
39. З якою метою здійснюються дрібні перебіжки?
40. Що є особистою зброєю солдата?

Розділ 5. Основи військової топографії

1. Що таке карта?
2. Які бувають мапи?
3. Що називається масштабом мапи?
4. Що називається полюсом?
5. Що називається паралеллю?
6. Що називається меридіаном?

7. Що називається екватором?
8. Які існують сторони світу?
9. Що називається компасом та його призначення?
10. У який напрямок сторони світу постійно показує стрілка компаса?
11. Що називається азимутом?
12. Що називається зворотним азимутом?
13. Способи орієнтування.
14. У напрямку якої сторони світу завжди покриває мох велике каміння, скелі, кору дерева?
15. Що таке рельєф місцевості?
16. Які рельєфи бувають?

5.3. Організація перевірки рівня фізичної підготовки кандидатів на навчання.

Перевірка рівня фізичної підготовленості кандидатів для проходження військової підготовки проводиться після їх медичного огляду.

Оцінка фізичної підготовленості кандидатів на навчання визначається відповідно наказу Начальника Генерального штабу Збройних Сил України “Про затвердження Тимчасової настанови з фізичної підготовки в Збройних Силах України” від 11.02.2014 № 35, введений в дію наказом Міністра оборони України від 05.03.2015 № 105.

Рівень фізичної підготовки кандидатів визначається за результатами практичного виконання трьох фізичних вправ. Усі вправи виконуються протягом одного дня в такій послідовності: вправи на швидкість, вправи на силу, вправи на витривалість.

Кандидати на навчання виконують вправи:

чоловіки – біг на 100 м (вправа № 14), підтягування на перекладині (вправа № 3), біг на 1 км (вправа № 10);

жінки – біг на 100 м (вправа № 14), комплексна силова вправа (вправа № 7), біг на 1 км (вправа № 10).

Для отримання оцінки “зараховано” кандидату на навчання необхідно набрати суму від 35 до 70 балів.

Кандидат на навчання оцінюється як “не зараховано”, якщо:

за виконання 3-х фізичних вправ набрано суму менше ніж 35 балів;

не виконувалася вправа на силу (підтягування на перекладині, комплексна силова вправа) чи витривалість (біг на 1 км) з будь-якої причини;

не виконаний пороговий рівень у вправах на силу або витривалість.

Усі вправи виконуються у спортивній формі одягу. Для виконання фізичних вправ дається одна спроба. Повторне виконання фізичних вправ з метою підвищення оцінки рівня фізичної підготовленості кандидатів для проходження військової підготовки не дозволяється. Нормативи для визначення фізичної підготовленості кандидатів на навчання за програмою військової підготовки офіцерів запасу викладені у таблицях 1, 2, 3.

Т А Б Л И Ц Я
нарахування балів за виконання фізичних вправ
для кандидатів із числа громадян України на навчання у ВВНЗ
за програмою підготовки офіцерів запасу

Бали	Категорії кандидатів для навчання у ВВНЗ					
	громадяни					
	чоловіки			жінки		
	№ 14	№ 3	№ 10	№ 14	№ 7	№ 10
30			3.50			4.30
29			3.52			4.33
28			3.54			4.36
27			3.55			4.39
26			3.58			4.42
25			4.00			4.45
24			4.03			4.48
23			4.06			4.51
22		10	4.09		30	4.54
21		-	4.12		-	4.57
20		9	4.15		-	5.00
19		-	4.18		29	5.03
18	14,0	8	4.21	16,8	-	5.06
17	14,1	-	4.24	16,9	-	5.09
16	14,2	7	4.27	17,0	28	5.12
15	14,3	-	4.30	17,1	-	5.15
14	14,4	6	Нижче за результат 4 хв. 30 с – “незалік”	17,2	-	Нижче за результат 5 хв. 15 с – “незалік”
13	14,5	-		17,4	27	
12	14,6	5		17,6	-	
11	14,7	Нижче за результат 5 разів – “незалік”		17,8	-	
10	14,8			18,0	26	
9	14,9			18,1	25	
8	15,0			18,2	24	
7	15,2			18,3	23	
6	15,4			18,4	22	
5	15,6			18,5	21	
4	15,8		18,6	20		
3	15,9		18,7	18		
2	16,0	18,8	16			
1	16,1	19,0	14			
0			-	-		

Рівень фізичної підготовленості кандидатів оцінюється як “зараховано” або “не зараховано”. У разі отримання оцінки “не зараховано” громадяни виключаються із списків кандидатів на зарахування для проходження військової підготовки. Рішення відбіркової комісії щодо таких громадян оформлюється окремим протоколом, заноситься у бланк відомості, яка затверджується головою відбіркової комісії та здається секретарю відбіркової комісії (додаток № 7 до Положення). Ці дані записуються також у графу 5 рейтингової відомості додаток № 6 до Положення.

5.4. Організація проведення професійного психологічного відбору громадян.

5.4.1. Професійний психологічний відбір громадян для навчання за програмою підготовки офіцерів запасу здійснюється відповідно до вимог наказу Міністра оборони України від 22 березня 2010 року № 152 ДСК “Про затвердження методичних рекомендацій з оцінки індивідуальних психологічних якостей кандидатів на навчання у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, а також громадян закладів вищої освіти для навчання за програмою підготовки офіцерів запасу”, Інструкції з організації та проведення професійного психологічного відбору кандидатів на навчання у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, затвердженої наказом Міністра оборони України від 9 липня 2009 № 355, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 вересня 2009 року за № 893/16909.

5.4.2. Професійний психологічний відбір базується на аналізі індивідуально-психологічних якостей і є системою заходів, що спрямовані на виявлення осіб, які за своїми психофізіологічними якостями та здібностями найбільше відповідають вимогам військової підготовки.

Оцінка індивідуальних психологічних якостей включає:

1. Військову спрямованість;
2. Рівень нервово-психічної стійкості;
3. Спроможність до навчання.

5.4.3. Індивідуальні психологічні якості громадян оцінюються як “пройшов” або “не пройшов”.

5.4.4. Професійний психологічний відбір громадян проводиться із застосуванням психологічних методик.

Професійний психологічний відбір проводиться письмово в навчальних класах.

Для відповіді психологічних методик відводиться по 20 хвилин, картки кандидата на навчання – 10 хвилин, кандидату не дозволяється користуватись навчальними посібниками, довідниками та іншими матеріалами.

5.4.5. Професійний психологічний відбір проводиться в наступному порядку:

перед початком відбору група кандидатів на навчання перевіряється за списком головою підкомісії з професійного психологічного відбору;

кожен громадянин отримує “Карту психологічного обстеження громадян, які виявили бажання навчатися за програмою підготовки офіцерів запасу на кафедрі військової підготовки військового інституту” (для занесення відповідей) і бланки тестів (додаток 11). Після чого член підкомісії інструктує кандидатів на навчання по кожному з видів психологічного обстеження окремо, у визначений термін часу;

по закінченню відведеного часу кандидат здає “Карту психологічного обстеження громадян, які виявили бажання навчатися за програмою підготовки офіцерів запасу на кафедрі військової підготовки військового інституту” членам підкомісії.

5.4.6. Результати обстеження оголошуються вступникам в день доведення результатів конкурсного відбору відповідно до графіку.

5.4.7. Підсумки обстеження оформлюються у відомість професійного психологічного відбору, яка підписується головою та членами підкомісії і затверджується головою відбіркової комісії та здається секретарю відбіркової комісії (Додаток 12).

Повторно обстеження з професійного психологічного відбору громадян не проводиться.

5.4.8. Оцінка військової направленості кандидата визначається на підставі соціально-психологічних даних картки кандидата на навчання (Додаток 10).

Отримана інформація щодо оцінки військової направленості на результати конкурсного відбору не впливає, а використовується під час прийняття рішення про розподіл кандидатів на навчання за військово-обліковими спеціальностями на засіданні відбіркової комісії.

5.4.9. Оцінка рівня нервово-психічної стійкості громадян визначається за допомогою наступних шкал методик:

1) “Характерологічні акцентуації особистості – нервово-психічна нестабільність” (ХАО-НПН) : експлозивна форма (EF), психастенічна форма (PF), шизоїдна форма (SF) – далі ТЕСТ 2 у відомості професійного психологічного відбору кандидатів;

2) “Психодіагностичний тест” (ПДТ) - далі ТЕСТ 3 у відомості професійного психологічного відбору кандидатів, бланки яких наведено у додатках № 11 до Положення.

Особистісні опитувальники подаються лише з кількісними показниками без якісної інтерпретації за кожною із шкал, так як при виявленні особистісних розладів не вимагається ставити синдромальний або психіатричний діагноз, а слід виносити рішення про придатність або непридатність конкретного кандидата до навчання у вищому військовому навчальному закладі, як того вимагає замовник – Командування військ зв’язку та кібернетичної безпеки Збройних Сил України.

Для оцінки рівня нервово-психічної стійкості кандидатів необхідно керуватися нормативними даними, викладеними в таблицях 1,2 (ХАО-НПН) та 3 (ПДТ).

Характерологічні акцентуації особистості

Тип акцентуації	Стандартні бали									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Екстра-інтроверсія (EI)		-10	1-13	4-17	8-20	1-22	3-24	5-26	7-28	29 i >
Експлозивна форма (EF)	- 1		- 4	-6	-9	0-12	3-15	6-18	9-21	22 i >
Психастенічна форма (PF)			-3	-5	-8	-11	2-14	5-17	8-20	21 i >
Шизоїдна форма (SF)		-2		-5	-7	-9	0	1-12	3-14	15 i >
Істероїдна форма (IF)	-4	-6	-8	-10	1-12	3-14	5-16	7-18	9-20	21 i >
Шкала загальної НПН (NP)	-1	-3	-8	-14	5-19	0-25	6-31	2-36	7-42	43 i >

Таблиця 2

Характеристика рівнів нервово-психічної стійкості (ХАО-НПН)

Первинне значення за шкалою НПН (в сирих балах)	Оцінка результатів в стандартних балах	Категорія нервово-психічної стійкості	Примітки
0 - 1	1	висока	
2 - 3	2		
4 - 8	3		
9 - 14	4	добра	
15 - 19	5		
20 - 25	6		
26 - 29	7	задовільна	
30 - 34	8		
35 - 42	9	незадовільна	
42 і більше	10		

Примітки:

1. Результат оцінюється по дихотомічній шкалі відповідей (“згоден-незгоден” з твердженнями опитувальника);
2. При первинних показниках шкали надійності 10 і більше балів результати тестування є ненадійними;

3. При наявності акцентуацій (9 і більше стенів) хоча б за однією з шкал EF, PF, чи SF категорія за ознакою нервово-психічної стійкості є незадовільною.

Таблиця 3

Психодіагностичний тест (ПДТ)

№	Стандартні бали (стени)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Шкали тесту									
1.	1 - шкала нейротизму(NV)	0	1	2	3-5	6-7	8-10	1-13	14-17	18
2.	2 - шкала психотизму(PS)	0	1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	1-12	13	14-15
3.	3 - шкала депресії (DP)	0	1	2-3	4-5	6-7	8-9	0-12	13-14	15-16
4.	4 – шкала психічної нестійкості(PN)	0	1	2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14
5.	5 – шкала асоціальності (AS)	0	1	2	3-4	5	6	7-8	9	10

Примітки:

1. Наявність результатів у 9 і більше стенів за однією (або більше) шкалою тесту “ПДТ” підтверджує незадовільні висновки тесту “ХАО-НПН”.

2. У разі не підтвердження тестом “ПДТ” результатів обстежень за тестом “ХАО-НПН” загальний висновок із визначення рівня нервово-психічної стійкості є позитивним.

3. У таблиці 3 наведено не всі шкали тесту “ПДТ”, а лише ті, за якими робляться висновки щодо рівня нервово-психічної стійкості.

5.4.10. Для оцінки спроможності до навчання громадянам та виведення рейтинг-балу (по 70-бальній шкалі), в якості базової основи є показники тесту “Матриці прогресивні Равена” (далі ТЕСТ 1 у відомості професійного психологічного відбору кандидатів).

Оцінка розвитку інтелектуальних здібностей здійснюється на підставі однієї методики, так як на військову кафедру вступають громадяни, які навчаються у

ЗВО або мають ступінь вищої освіти не нижче “бакалавр” та показали спроможність до успішного навчання.

Для кількісної оцінки спроможності громадян до навчання за програмою офіцерів запасу необхідно керуватися даними, викладеними у Таблиці 4.

Таблиця 4

Нормативні оцінки тесту “Матриці прогресивні Равена”

Показники рейтинг балу	25	30	34	35	36	37	38	39	40	41
Показники сирих балів	1-15	16-20	21-24	25	26	27	28	29	30	31
Показники рейтинг балу	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
Показники сирих балів	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
Показники рейтинг балу	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61
Показники сирих балів	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
Показники рейтинг балу	62	63	64	65	66	67	68	69	70	
Показники сирих балів	52	53	54	55	56	57	58	59	60	

Примітки:

1. Коригування результатів обстеження на дострокове виконання завдань не проводиться.

5.4.11. Результати професійного психологічного обстеження кандидатів заносяться у графу 6 відомості (додаток № 6) до Положення.

5.4.12. Кандидати, в яких при тестуванні індивідуальних психологічних якостей виявлена нервово-психічна нестійкість, а також ті, які набрали менше 35 балів за методикою спроможності до навчання (максимальна оцінка спроможності кандидатів до навчання становить 70 балів), вважаються такими, що не пройшли професійно-психологічний відбір, і вибувають з числа кандидатів для навчання на кафедрі військової підготовки.

6. ПРИДАТНІСТЬ КАНДИДАТА ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА СТАНОМ ЗДОРОВ'Я.

6.1. Придатність громадянина України до військової служби за станом здоров'я визначається на підставі рішення військово-лікарської комісії.

Медичний огляд кандидатів, які вступають до інституту, проводиться відповідно до наказу Міністра оборони України від 14 серпня 2008 року № 402 “Про затвердження Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України”.

6.2. Рішення відносно громадян України, які раніше були признані непридатними або обмежено придатними до військової служби за станом здоров'я, можуть бути переглянуті військово-лікарськими комісіями районних (міських) військових комісаріатів за місцем їх військового обліку до початку конкурсного відбору за направленням військового інституту.

6.3. Придатність кандидатів до вступу на кафедру військової підготовки за результатами медичного огляду оцінюється як “придатний до військової служби” або “не придатний до військової служби”. Кандидати визнані “не придатний до військової служби” до подальших випробувань не допускаються.

Результат визначення придатності громадянина до військової служби за станом здоров'я вказується у графі 8 рейтингової відомості, додаток № 6 до Положення.

7. ФОРМУВАННЯ ТА ОПРИЛЮДНЕННЯ РЕЙТИНГОВОГО СПИСКУ КАНДИДАТІВ НА НАВЧАННЯ

7.1. Рейтинговий список кандидатів на навчання впорядковується за кількістю балів від більшого до меншого.

7.2. У рейтинговому списку зазначаються:

прізвище та ініціали громадянина;

успішність навчання;

результати складання вступного випробування з допризовної підготовки;

рівень фізичної підготовленості;

результати професійного психологічного відбору;

загальна кількість балів;
висновок військово-лікарської комісії;
загальний висновок.

7.3. Сума балів, отримана громадянином за результатами конкурсному відбору, з урахуванням результатів професійного психологічного відбору та медичного огляду, складає рейтинг кандидата для проходження військової підготовки і відображається у графі 7 рейтингової відомості, додаток № 6 до Положення.

У графу 9 рейтингової відомості, додаток № 6 до Положення, на кожного кандидата з числа кандидатів для проходження військової підготовки заноситься один з висновків:

“рекомендувати до зарахування”;

“не рекомендувати до зарахування”.

7.4. За результатами конкурсного відбору за кожною військово-обліковою спеціальністю окремо складається рейтинговий список. Список затверджується на засіданні відбіркової комісії.

7.5. Відповідно до рейтингового списку відбіркова комісія розробляє проект наказу начальника інституту про зарахування громадян України для проходження військової підготовки.

7.6. Кандидати, які не з'явилися без поважної причини на вступні випробування у зазначений за розкладом час, з числа кандидатів на навчання вибувають.

7.7. За наявності поважних причин, які підтверджені документально, кандидати можуть бути допущені до складання вступних випробувань з дозволу голови відбіркової комісії тільки протягом терміну проведення конкурсного відбору.

7.8. Рейтингові списки кандидатів на навчання оприлюднюються шляхом розміщення на інформаційних стендах відбіркової комісії, які розташовані на кафедрі військової підготовки військового інституту.

8. РОЗГЛЯД АПЕЛЯЦІЙ КАНДИДАТІВ

8.1. Апеляції кандидатів за результатами конкурсного відбору розглядає апеляційна комісія, склад та порядок роботи якої затверджується наказом начальника військового інституту.

8.2. Апеляція громадянина за результатами випробувань повинна подаватися в день проведення усного випробування, а з письмового випробування – не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки за випробування.

8.3. Додаткове опитування громадян під час розгляду апеляції не допускається.

8.4. З порядком подання і розгляду апеляцій громадяни повинні бути ознайомлені до початку конкурсного відбору.

8.5. Апеляція розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання, як правило, в присутності кандидата на навчання.

Начальник кафедри військової підготовки, кандидат технічних наук, доцент

ПОЛКОВНИК

О. ЖУК

Виконав
Валерій Шилів
тел. 0996161381